

Departament
Rozwoju Kadr Medycznych

RKIK.0212.361.2024.JŚ
Warszawa, 22 lipca 2024

Pan
Bartosz Mikołajczyk
Prezes Zarządu Ogólnopolskiego Stowarzyszenia
Opiekunów Medycznych

Szanowny Panie Prezesie,

w odpowiedzi na pismo z dnia 2 lipca br. w sprawie pojawiających się reklam kursów przygotowania i podawania osocza bogatopłytkowego przez opiekuna medycznego, Departament Rozwoju Kadr Medycznych przekazuje poniższe informacje.

Odnosząc się do pytania: „Czy opiekun medyczny po ukończeniu kursu „*Pobranie krwi i przygotowanie osocza bogatopłytkowego do zabiegów medycyny estetycznej*”, *organizowanego przez Gabinet Zabiegowy Maria Prusaczyk w Grudusku, może samodzielnie pobierać krew, przygotować osocze a także podać je?*” uprzejmie informujemy, iż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 28 maja 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie podstaw programowych kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz dodatkowych umiejętności zawodowych w zakresie wybranych zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. z 2021 r. poz. 1087) absolwent szkoły prowadzącej kształcenie w zawodzie opiekun medyczny, który rozpoczął kształcenie po 31 sierpnia 2021 r., powinien być przygotowany do wykonywania zadań zawodowych w zakresie kwalifikacji MED. 14. „Świadczenie usług medyczno-pielęgnacyjnych i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej” **w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym.** Wśród efektów kształcenia zgodnie z ww. podstawą programową kształcenia w zawodzie opiekun medyczny, słuchacz posiada wiedzę i umiejętności dotyczące wykonywania określonych czynności z zakresu pobierania materiału do badań laboratoryjnych i mikrobiologicznych w zakresie:

1. asystowania lekarzowi lub pielęgniarce przy badaniach diagnostycznych,
2. wykonywania czynności z zakresu pobierania **krwi żyłnej i włośniczkowej do badań laboratoryjnych,**
3. wykonywania czynności z zakresu pobierania materiału do badań laboratoryjnych z górnych dróg oddechowych w celu wykonania testu diagnostycznego,
4. wykonywania czynności z zakresu pobierania materiału do wykonania testów mikrobiologicznych i mykologicznych, z wyłączeniem wymazów z dróg rodnych.

W związku z powyższym opiekun medyczny, który ukończył kwalifikację MED.14 lub zrealizował i ukończył „Program kursu kwalifikacyjnego dla opiekunów medycznych uzupełniającego w zakresie kwalifikacji MED.14 Świadczenie usług medyczno-pielęgnacyjnych i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej” nabywa wiedzę i umiejętności m. in. w zakresie pobierania krwi żyłnej i włośniczkowej **do badań laboratoryjnych w podmiotach leczniczych, w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej oraz w środowisku domowym.** Ponadto ww. podstawa programowa opiekuna medycznego uwzględnia w efektach kształcenia czynności związane z pobieraniem krwi

jedynie w celach badawczych, a nie przygotowywania, obróbki preparatu do podania pacjentowi.

Dodatkowo w kwestii podawania leków przez opiekuna medycznego należy wskazać, iż wśród efektów kształcenia zgodnie z ww. podstawą programową kształcenia w zawodzie opiekun medyczny, słuchacz będzie posiadał wiedzę i umiejętności dotyczące podawania leków osobie chorej i niesamodzielnej **na zlecenie lekarza lub pielęgniarki w zakresie:**

- 1) opisywania poszczególnych grup leków, substancji czynnych zawartych w lekach, zastosowania leków oraz ich postaci i drogi ich podawania,
- 2) podawania leków przez układ pokarmowy (doustnie, podjęzykowo, okołopoliczkowo, doodbytniczo) lub na skórę,
- 3) podawania leków przez układ oddechowy (nebulizatory, inhalatory ciśnieniowe z dozownikiem pojedynczych dawek, z dozownikiem uruchamiającym wdech, inhalatory proszkowe),
- 4) podawania leków podskórnie,**
- 5) omawiania zasad przechowywania i przygotowywania leków zgodnie z obowiązującymi standardami,
- 6) wymieniania i rozpoznawania najczęstszych działań niepożądanych poszczególnych leków,
- 7) powiadamiania lekarza lub pielęgniarkę o wystąpieniu działań niepożądanych poszczególnych leków.

Zatem opiekun medyczny, który ukończył kwalifikację MED.14 lub zrealizował i ukończył „Program kursu kwalifikacyjnego dla opiekunów medycznych uzupełniającego w zakresie kwalifikacji MED.14 Świadczenie usług medyczno-pielęgniacyjnych i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej” nabywa wiedzę i umiejętności m. in. w zakresie podawania leków osobie chorej i niesamodzielnej **jedynie na zlecenie lekarza lub pielęgniarki.**

Biorąc pod uwagę kwestie związane z przygotowaniem i podaniem osocza bogatopłytkowego przez opiekuna medycznego uprzejmie informujemy, iż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 13 czerwca 2023 r. w sprawie umiejętności zawodowych lekarzy i lekarzy dentyistów (Dz.U. z 2023 r. poz. 1189) to lekarz i lekarz dentyista posiadający prawo wykonywania zawodu może ubiegać się o wydanie certyfikatu umiejętności zawodowej w zakresie medycyny estetyczno-naprawczej. Wobec tego opiekun medyczny nie posiada kwalifikacji zawodowych do przygotowania i podania osocza bogatopłytkowego pacjentowi w formie iniekcji podskórnej.

Ponadto należy podkreślić, iż zgodnie z art. 41 ustawy z dnia 17 sierpnia 2023 r. o niektórych zawodach medycznych (Dz.U. poz. 1972), która weszła w życie 26 marca 2024 r., osoby wykonujące zawód medyczny m. in. opiekunowie medyczni podlegają odpowiedzialności zawodowej za zawinione naruszenie przepisów związanych z wykonywaniem danego zawodu medycznego.

Jednocześnie odpowiadając na pytanie: „Czy Ministerstwo Zdrowia przewiduje lub pracuje nad rozszerzeniem kompetencji opiekuna medycznego o zabiegi kosmetyczne lub medycyny estetycznej?” uprzejmie informujemy, iż resort zdrowia nie prowadzi prac nad rozszerzeniem kompetencji zawodowych opiekuna medycznego w powyższym zakresie.

W nawiązaniu do pojawiających się kursów uprzejmie informujemy, iż zgodnie z rozporządzeniem Ministra Edukacji i Nauki z dnia 27 stycznia 2021 r. zmieniającym rozporządzenie w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego (Dz.U. z 2021 r. poz. 211) kształcenie opiekuna medycznego od roku szkolnego 2021/2022 trwa 1,5 roku w szkołach policealnych prowadzących wyłącznie naukę w formie dziennej lub stacjonarnej.

Natomiast opiekunowie medyczni, którzy uzyskali kwalifikacje do wykonywania zawodu w toku kształcenia rozpoczętego przed 1 września 2021 r. mogli uzupełnić wiedzę i umiejętności w zakresie kwalifikacji MED.14. biorąc udział w kursie kwalifikacyjnym dla opiekunów medycznych realizowanym w ramach projektu pn. „Rozwój kompetencji zawodowych i kwalifikacji opiekunów medycznych, odpowiadających na potrzeby epidemiologiczno-demograficzne kraju” finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Działania 7.1 Wzmocnienie zasobów kadrowych systemu ochrony zdrowia Oś priorytetowa VII Wsparcie REACT-EU dla obszaru zdrowia Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014- 2020. Powyższy kurs kwalifikacyjny był realizowany do dnia 31 grudnia 2023 r.

Dodatkowo informujemy, iż ww. ustawa w ramach ustawicznego rozwoju zawodowego przewiduje kursy kwalifikacyjne mające na celu uzyskanie przez osobę wykonującą dany zawód medyczny, w tym opiekuna medycznego, dodatkowej wiedzy i umiejętności zawodowych niezbędnych do wykonywania określonych czynności zawodowych.

Do kształcenia w ramach kursu kwalifikacyjnego będzie mogła przystąpić osoba uprawniona do wykonywania zawodu medycznego, która posiada co najmniej 3-letni staż pracy w zawodzie medycznym, dla którego jest prowadzony kurs kwalifikacyjny. Kursy te będą realizowane przez uczelnie, które prowadzą kształcenie na studiach umożliwiających uzyskanie wykształcenia niezbędnego do wykonywania danego zawodu medycznego, oraz Centrum Medyczne Kształcenia Podyplomowego (CMKP) w oparciu o program opracowany przez zespół ekspertów powołanych przez dyrektora CMKP i zatwierdzony przez ministra właściwego do spraw zdrowia.

Ponadto, zgodnie z art. 30 ww. ustawy, minister właściwy do spraw zdrowia, na wniosek osoby wykonującej zawód medyczny, posiadającej dodatkową wiedzę i umiejętności zawodowe do wykonywania określonych czynności zawodowych, nabyte po ukończeniu innego niż kurs kwalifikacyjny kursu lub szkolenia, może, w drodze decyzji, na podstawie opinii dyrektora CMKP, o której mowa w ust. 9, uznać ten kurs lub szkolenie za równoważne ze zrealizowaniem programu kursu kwalifikacyjnego.

W związku z powyższym ww. przepisy stanowią podstawę do opracowania kursu kwalifikacyjnego w tym zakresie.

Ponadto informujemy, iż kurs kwalifikacyjny dla opiekunów medycznych uzupełniający w zakresie kwalifikacji MED.14. Świadczenie usług medyczno-pielęgnacyjnych i opiekuńczych osobie chorej i niesamodzielnej jest planowany do realizacji w ramach programu FERS „Rozwój kompetencji zawodowych i kwalifikacji opiekunów medycznych, odpowiadających na potrzeby epidemiologiczno – demograficzne kraju”. Umożliwi to uzupełnienie wiedzy i umiejętności osób, które uzyskały kwalifikacje opiekuna medycznego przed wdrożeniem zmienionej podstawy programowej kształcenia w tym zawodzie do poziomu umożliwiającego wykonywanie wybranych czynności, takich jak m.in. czynności z zakresu pobierania krwi żyłnej i włośniczkowej oraz innych materiałów do badań laboratoryjnych, podawanie leków różnymi drogami. Planuje się rozpocząć prowadzenie ww. kursu w II połowie 2025 roku.

Z wyrazami szacunku

Magdalena Przydatek
Zastępca Dyrektora
/dokument podpisany elektronicznie/